

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A5-0368/2001

23. lokakuuta 2001

MIETINTÖ

Laekenin Eurooppa-neuvosto ja Euroopan unionin tulevaisuus
(2000/2180(INI))

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta

Esittelijät: Jo Leinen ja Iñigo Méndez de Vigo

SISÄLTÖ

	Sivu
ASIAN KÄSITTELY	4
PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS.....	5
VÄHEMMISTÖÖN JÄÄNYT MIELIPIDE	10
TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	11
OIKEUDELLISTEN JA SISÄMARKKINA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO ..	15

ASIAN KÄSITTELY

Parlamentin puhemies ilmoitti 4. lokakuuta 2001 pidetyssä istunnossa, että perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle oli annettu lupa laatia työjärjestyksen 163 artiklan mukaisesti valiokunta-aloitteinen mietintö Euroopan unionin tulevaisuudesta ja että talous- ja raha-asioiden valiokunnalta sekä oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnalta ja kaikilta valiokunnilta, jota asia koskee, oli pyydetty lausunto.

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta oli nimittänyt 11. heinäkuuta 2001 pitämässään kokouksessa esittelijäksi Jo Leinenin ja Iñigo Méndez de Vigon.

Valiokunta käsitteli mietintöluonnosta 13. syyskuuta sekä 1., 11. ja 22. lokakuuta 2001 pitämässään kokouksissa.

Viimeksi mainitussa kokouksessa se hyväksyi päätöslauselmaesityksen äänin 23 puolesta, 3 vastaan ja 1 tyhjä.

Äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Giorgio Napolitano (puheenjohtaja), Johannes Voggenhuber (varapuheenjohtaja), Ursula Schleicher (varapuheenjohtaja), Jo Leinen (esittelijä), Iñigo Méndez de Vigo (esittelijä), Teresa Almeida Garrett, Margrietus J. van den Berg, Georges Berthu, Guido Bodrato (François Bayroun puolesta), Jens-Peter Bonde, Elmar Brok (Luigi Ciriaco De Mitran puolesta), Carlos Carnero González, Giorgos Dimitrakopoulos, Manuel António dos Santos, Andrew Nicholas Duff, Olivier Duhamel, Monica Frassoni, José María Gil-Robles Gil-Delgado, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Alain Lamassoure (Christopher J.P. Beazleyn puolesta), Hanja Maij-Weggen, Cecilia Malmström, Hans-Peter Martin, Jacques F. Poos (Richard Corbettin puolesta), Lennart Sacrédeus, Konrad K. Schwaiger (The Earl of Stocktonin puolesta) ja Dimitris Tsatsos.

Talous- ja raha-asioiden valiokunnan ja oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan lausunnot ovat tämän mietinnön liitteenä.

Mietintö jätettiin käsiteltäväksi 23. lokakuuta 2001.

Tarkistusten jättämisen määräaika ilmoitetaan sen istuntojakson esityslistaluonnoksessa, jonka aikana mietintöä käsitellään.

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Euroopan parlamentin päätöslauselma Laekenin Eurooppa-neuvostosta ja Euroopan unionin tulevaisuudesta (2000/2180(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 26. helmikuuta 2001 Nizzassa allekirjoitetun sopimuksen ja erityisesti julistuksen nro 23 unionin tulevaisuudesta,
  - ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan unionin tulevaisuudesta käytävän keskustelun tietyistä menettelytavoista (KOM(2001) 178),
  - ottaa huomioon unionin tulevaisuudesta käytävään keskusteluun liittyvän selvityksen, jonka puheenjohtajavaltio Ruotsi esitti Göteborgin Eurooppa-neuvostossa,
  - ottaa huomioon 31. toukokuuta 2001 antamansa päätöslauselman Nizzan sopimuksesta ja Euroopan unionin tulevaisuudesta¹,
  - ottaa huomioon 25. lokakuuta 2000 antamansa päätöslauselman perussopimusten muuttamisesta perustuslain muotoon²,
  - ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston vuosikertomuksen Euroopan unionissa toteutuneesta kehityksestä vuonna 2000,
  - ottaa huomioon päätöslauselmaesityksen korkean edustajan toimen perustamisesta komissioon (B5-0680/2000),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 163 artiklan,
  - ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön sekä talous- ja raha-asioiden valiokunnan ja oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan lausunnot (A5-0368/2001),
- A. ottaa huomioon Nizzan sopimukseen liitetyn julistuksen nro 23, jossa määrätään vuonna 2004 tapahtuvasta perussopimusten uudistamisesta ja sitä edeltävästä avoimesta ja julkisesta valmisteluprosessista,
- B. ottaa huomioon, että koko vuoden 2001 ajan käydyssä ja edelleen jatkuvassa julkisessa keskustelussa on tullut esiin laaja yksimielisyys siitä, että perussopimusten uudistuksessa olisi käytettävä uutta, hallitustenvälistä konferenssia valmistelevan valmistelukunnan työhön perustuvaa menetelmää,
- C. katsoo, että kansalaisten kanssa tähän saakka käyty keskustelu on ollut riittämätöntä ja sitä on tehostettava ja laajennettava perussopimusten uudistuksen kaikissa vaiheissa,

---

¹ Ks. Hyväksytyt tekstit, kohta 4.

² EYVL C 197, 12.7.2001, s. 186.

- D. ottaa huomioon Brysselissä 10. ja 11. heinäkuuta 2001 järjestetyn jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden parlamenttien kuulemistilaisuuden,
- E. ottaa huomioon, että viimeaikaiset kansainväliset tapahtumat ovat tuoneet ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvät haasteet jälleen kiireellisiksi keskustelunaiheiksi unionissa,
- F. ottaa huomioon Nizzan sopimuksesta antamansa lausunnon, jolle tämä päätöslauselma on jatkoa ja jota se täydentää, ja toteaa, että sopimuksen heikot kohdat osoittavat, että hallitusten väliset kokoukset eivät toimi suunnitellulla tavalla ja että yhteisön päätöksenteko on sen vuoksi heikentynyt,
- G. ottaa huomioon, että Euroopan kansalaisten kannalta keskeinen vaatimus on se, että tehtävät päätökset muokkaavat politiikkoja ja prosesseja siten, että Euroopan unionista tulisi entistä demokraattisempi, tehokkaampi, avoimempi ja toimivampi, ja sosiaaliset seikat otettaisiin huomioon entistä paremmin,
- H. katsoo, että seuraavalla uudistuksella on saavutettava se, että kansalaiset ottavat Euroopan yhdentymisen täysin omakseen ja että sen vuoksi kansalaisten on tiedettävä selvästi kuka mitään tekee unionissa, mitä unionin pitää tehdä ja miten,

Euroopan unionin tulevaisuuteen liittyvät haasteet

1. toistaa sitoutuneensa kannattamaan Euroopan unionia, jonka perustana on alkuperäinen ajatus sekä kansojen että valtioiden unionista, jolla vastataan vakaalla ja kestäväällä tavalla demokratiaa, legitimitettä, avoimuutta ja tehokkuutta koskeviin vaatimuksiin, joita ei voi sivuuttaa kehitettäessä Euroopan unionia erityisesti laajentumista silmällä pitäen varmistaen samalla, etteivät tehokkuusvaatimukset vaaranna koskaan unionin demokraattista ominaisluonnetta; katsoo, että vuoden 2003 hallitustenvälisen konferenssin tavoitteena on oltava Euroopan unionin perustuslaki;
2. muistuttaa, että Nizzan sopimukseen liitettyssä julistuksessa nro 23 mainittujen neljän aiheen lisäksi on mahdollista käsitellä myös muita aiheita; katsoo näin ollen, että tulevan uudistuksen laajuutta suunniteltaessa ja täten myös valmistelukunnan käsittelemiä aiheita valittaessa on syvällisesti ja yksityiskohtaisesti analysoitava unionin hyvät ja huonot puolet ja mietittävä, minkälainen rooli sillä on 2000-luvulla;
3. katsoo, että julistuksessa nro 23 mainittujen neljän aiheen lisäksi, joista annetaan omat päätöslauselmansa, Euroopan kansalaisten ja kansojen poliittinen, taloudellinen ja sosiaalinen kehittyminen, turvallisuus ja hyvinvointi sekä unionin aseman vahvistuminen maailmassa edellyttävät, että
  - a) luodaan ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, jossa YUTP:n ja kollektiivisen puolustuspolitiikan periaatteet ja yleiset suuntaviivat on määritelty ja jonka tavoitteisiin on kuuluttava terrorismin torjunta,
  - b) YUTP sisällytetään yhteisöasioiden pilariin ja kaikki ulkopoliittikan eri näkökohtiin liittyvät määräykset kootaan yhteen lukuun,
  - c) unioni tunnustetaan oikeushenkilöksi,

- d) Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa lujitetaan perusoikeuksia, kansalaisten oikeuksia ja kaikkia muita määräyksiä, jotka suoraan tai epäsuorasti liittyvät henkilöiden perusoikeuksia edistävään yhteisön toimielinten toimintaan,
  - e) toimitaan talous- ja rahaliitolle nykyisin ominaisen demokratiavajeen poistamiseksi ja luodaan tasapainoinen talous- ja rahajärjestelmä lujittamalla taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen tähtäävää politiikkaa, vahvistamalla työllisyyspolitiikkaa ja sovittamalla jäsenvaltioiden talouspolitiikat entistä paremmin yhteen,
  - f) luodaan yhteinen poliisi-, oikeus- ja rikosoikeuspolitiikka ja erityisesti:
    - yhdistetään yhteisön järjestelmässä oikeudellinen ja poliisiyhteistyö rikosasioissa ja oikeudellinen yhteistyö siviiliasioissa sekä henkilöiden liikkuvuutta koskevat toimenpiteet,
    - tunnustetaan yhteisön tuomioistuimen täysi tuomiovalta kaikissa vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseen liittyvissä toimissa,
    - sisällytetään Europol unionin toimielinrakenteeseen,
    - perustetaan Euroopan syyttäjävirsto;
4. toteaa, että toimielinuudistukset eivät muodosta omaa suljettua kokonaisuuttaan, ja katsoo, että perussopimusten uudistamisen esityslistalle on otettava asioita, joita Nizzan sopimuksessa ei käsitelty tai jotka jäivät ratkaisematta ja jotka ovat välttämättömiä unionin toimielinten demokraattisemmalle ja tehokkaammalle toiminnalle, kuten:
- a) Eurooppa-neuvostolle, yleisten asioiden neuvostolle ja neuvoston alakohtaisille kokoonpanoille kuuluvien tehtävien ajantasaistaminen,
  - b) Eurooppa-neuvoston, yleisten asioiden neuvoston ja alakohtaisten neuvostojen puheenjohtajien nimitysjärjestelmän uudistaminen,
  - c) lainsäädäntömenettelyjen, joiden on oltava avoimia, yksinkertaistaminen siten, että lainsäädännön yleisperiaatteena on määräenemmistöpäätösten soveltaminen neuvostossa ja yhteispäätösmenettelyn soveltaminen Euroopan parlamentin kanssa unionin demokraattisen luonteen vahvistamiseksi,
  - d) pakollisten ja ei-pakollisten menojen välisen jaottelun poistaminen, ei-pakollisia menoja koskevan talousarviomenettelyn soveltaminen kaikkiin talousarvion menoihin ja Euroopan kehitysrahaston sisällyttäminen unionin talousarvioon,
  - e) normihierarkian käyttöönotto,
  - f) Euroopan parlamentin täysi osallistuminen yhteiseen kauppapolitiikkaan, taloudellisiin ulkosuhteisiin ja tiiviimpien yhteistyömuotojen käynnistämiseen ja kehittämiseen,
  - g) järjestelmä, jossa Euroopan parlamentti valitsee komission puheenjohtajan,
  - h) yhteisön tuomioistuimen ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen jäsenten nimittäminen määräenemmistöllä ja pyytäen Euroopan parlamentin puoltavaa lausuntoa;
5. ilmoittaa tarkemman mielipiteensä uudistuksen soveltamisalasta päätöslauselmissa, jotka myöhemmin osoitetaan valmistelukunnalle;

Valmistelukunnan kokoonpano

6. vaatii perustamaan valmistelukunnan, jonka kokoonpanon on ilmennettävä eurooppalaisen politiikan moninaisuutta ja jossa sekä jäsenvaltioiden parlamentit että Euroopan parlamentti ovat näin ollen laajasti edustettuina, kuten perusoikeuskirjan laatineessa valmistelukunnassakin; katsoo, että tällainen valmistelukunta voi toimia Euroopan unionin demokraattisen uudistamisen onnistumisen kannalta korvaamattomana innovaationa;
7. katsoo, että valmistelukunta on muodostettava noudattaen samaa periaatetta kuin perusoikeuskirjan valmistelukuntaa muodostettaessa; katsoo, että Euroopan parlamentin jäsenten määrän suhteessa valmistelukunnan muihin jäseniin on pysyttävä ennallaan;
8. pitää välttämättömänä, että jäsenehdokasvaltiot otetaan mukaan perussopimusten uudistuksen valmisteluun ja että valmistelukunnan työhön osallistuu näin ollen kustakin ehdokasvaltiosta kaksi parlamentin edustajaa ja yksi hallituksen edustaja pysyvinä tarkkailijoina;
9. katsoo, että valmistelukuntaan on osallistuttava kaksi alueiden komitean ja kaksi talous- ja sosiaalikomitean pysyvää tarkkailijaa, jotta saataisiin mukaan myös alue- ja paikallistason päättäjät sekä talous- ja yhteiskuntaelämän eri alojen edustajat;
10. katsoo, että ollakseen tehokasta valmistelukunnan työtä johtamaan olisi perustettava kollegiaalisesti toimiva puheenjohtajisto, joka koostuisi puheenjohtajasta, komission edustajasta, kahdesta jäsenvaltioiden parlamenttien valitsemasta jäsenestä, kahdesta Euroopan parlamentin edustajasta sekä neuvoston puheenjohtajana toimivan valtion edustajasta ja seuraavan puheenjohtajavaltion edustajasta;
11. pitää valmistelukunnan puheenjohtajan roolia merkittävänä ja katsoo näin ollen, että puheenjohtajaksi olisi valittava Euroopassa laajaa tunnustusta nauttiva poliittinen merkkihenkilö, jolla on kokemusta parlamenttityöstä; katsoo, että valmistelukunnan olisi itse valittava puheenjohtajansa;
12. katsoo, että puheenjohtajiston on pidettävä säännöllistä yhteyttä Eurooppa-neuvostoon;
13. katsoo, että puheenjohtajiston on valmistelukunnan työn päätyttyä osallistuttava täysimääräisesti ja aktiivisesti hallitustenväliseen konferenssiin, jossa valmistelukunnan valmisteleva perussopimusten uudistus on määrää vahvistaa lopullisesti, kaikissa sen vaiheissa ja kaikilla sen tasoilla;

Valmistelukunnan työskentelymenetelmä

14. katsoo, että valmistelukunnan on voitava itsenäisesti päättää työnsä järjestämisestä ja että puheenjohtajan on oltava puheenjohtajiston avustamana vastuussa niiden menettelyjä koskevien päätösten täytäntöönpanosta, jotka valmistelukunnan neljä osapuolta ovat yhteisymmärryksessä hyväksyneet;
15. katsoo, että valmistelukunnalla olisi syytä olla toimielintenvälinen sihteeristö;
16. pitää välttämättömänä, että valmistelukunnan työskentely on täysin avointa, mikä koskee

sekä sen keskustelija, päätöksiä että asiakirjoja, joiden asettaminen yleisön saataville on varmistettava kaikin mahdollisin tavoin;

17. pitää välttämättömänä, että Euroopan parlamentti, jäsenvaltioiden parlamentit sekä kaikki yhteisön toimielimet käyvät valmistelukunnan työskentelyn kanssa samanaikaisesti aktiivista keskustelua kansalaisten kanssa, jotta voidaan ottaa huomioon kansalaisten huolenaiheet;
18. tukee täysin puheenjohtajavaltio Belgian epävirallisessa neuvoston kokouksessa Genvalissa tekemää ehdotusta kansalaisyhteiskunnan foorumista, joka mahdollistaisi sen, että valmistelukunta on tiiviissä yhteydessä kansalaisiin, jotta se voisi työnsä lopputuloksessa ottaa huomioon kansalaisyhteiskunnan esittämät tulevaisuutta koskevat huolenaiheet, ajatukset ja painopisteet; ehdottaa, että valmistelukunta järjestäisi tätä tarkoitusta varten julkisia kuulemistilaisuuksia jäsenvaltioissa;

Valmistelukunnan tehtävä ja aikataulu

19. pitää unionin tehokkaan uudistuksen kannalta äärimmäisen tärkeänä, että valmistelukunta ottaa käyttöön päätöksentekomenettelyn, jonka avulla sen on mahdollista laatia yhteisymmärryksessä yhtenäinen ja johdonmukainen ehdotus, joka on tarkoitus esittää hallitustenväliselle konferenssille ainoaksi neuvottelu- ja päätöksentekoperustaksi;
20. toivoo, että valmistelukunta aloittaa työnsä viipymättä Laekenin Eurooppa-neuvoston kokouksen jälkeen ja päättää työnsä siten, että hallitustenvälinen konferenssi voi päättää työnsä Italian puheenjohtajakauden aikana vuoden 2003 lopussa, jotta uusi perussopimus voitaisiin hyväksyä viimeistään joulukuussa 2003, jotta vuoden 2004 Euroopan parlamentin vaalit voivat viedä Euroopan yhdentymistä demokraattisesti eteenpäin ja jotta parlamentti voi osallistua prosessiin komission rinnalla mahdollisimman hyvin edellytyksin;
21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden valtionpäämiehille tai hallitusten päämiehille sekä parlamenteille.

VÄHEMMISTÖÖN JÄÄNYT MIELIPIIDE

Työjärjestyksen 161 artiklan mukaisesti
Jens-Peter Bonde, Georges Berthu ja José Ribeiro e Castro

1. Nizzan sopimus olisi neuvoteltava uudestaan.
2. Seuraavan perussopimuksen ei pitä olla eurooppalaisen liittovaltion perustuslaki, vaan sen on kunnioitettava jäsenvaltioiden parlamentaarista demokratiaa ja suvereniteettia.
3. Euroopan unionin toimivaltaa on rajoitettava toimivaltuettelon avulla, jossa todetaan, mitkä valtuudet kuuluvat jäsenvaltioiden parlamenteille, jollei perussopimuksessa nimenomaisesti anneta oikeuksia Euroopan unionille.
4. Jäsenvaltioiden parlamentit päättävät, haluavatko ne siirtää päätöksenteon ylemmälle tasolle.
5. Komission yksinomaista aloiteoikeutta on rajoitettava yhteisillä kokouksilla, joissa kokoontuu 20 edustajaa jokaisesta jäsenvaltion parlamentista.
6. Komission jäsenen on pidettävä viikoittain kokous jonkin jäsenvaltion parlamentin kanssa.
7. Lainsäädäntöä koskevien neuvottelujen on oltava julkisia. Määräenemmistöpäätöksiä sovellettaessa on oltava mahdollisuus tasapainoiseen ulkopuolelle jättäytymiseen.
8. Nykyistä säännöstöä on karsittava siten, että se kattaa suuret kokonaisuudet. Jäsenvaltioiden olisi annettava huolehtia täytäntöönpanosta entistä vapaammin.
9. Perusoikeuskirjan on oltava Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja jäsenvaltioiden korkeimpien oikeuksien päätösten mukainen.
10. Euroopan unionin on otettava käyttöön uudenaikaiset, entistä avoimemmat hallintokäytännöt, kuten Euroopan oikeusasiamies on ehdottanut.
11. Euroopan unionissa toimivien edustajien on oltava vastuuvollisia jäsenvaltioilleen, joiden on maksettava heidän palkkansa ja joille heidän puolestaan on maksettava veronsa.
12. Jäsenyyttä hakeville maille on tarjottava joustavat jäsenyys ehdot.
13. Tulevista perussopimuksista on järjestettävä kansanäänestykset.¹

---

¹ SOS Democracy Intergroup, 13 demands [www.euobserver.com (etsi "13 demands")]

17. syyskuuta 2001

TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle

Laekenin Eurooppa-neuvosto ja Euroopan unionin tulevaisuus
(2000/2180(INI))

Valmistelija: Christopher Huhne

ASIAN KÄSITTELY

Talous- ja raha-asioiden valiokunta nimitti 28 toukokuuta 2001 pitämässään kokouksessa valmistelijaksi Christopher Huhnen.

Valiokunta käsittelee lausuntoluonnosta 19. kesäkuuta, 10. heinäkuuta, 27. elokuuta ja 13. syyskuuta 2001 pitämässään kokouksessa.

Viimeksi mainitussa kokouksessa valiokunta hyväksyi seuraavat johtopäätökset äänin 29 puolesta, 1 vastaan ja 1 tyhjä.

Äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Christa Randzio-Plath (puheenjohtaja), Philippe A.R. Herzog (varapuheenjohtaja), Christopher Huhne (valmistelija), Alejandro Agag Longo, Generoso Andria, Richard A. Balfé, Luis Berenguer Fuster, Pervenche Berès, Hans Blokland, Hans Udo Bullmann, Harald Ettl (Simon Francis Murphyn puolesta), Jonathan Evans, Carles-Alfred Gasòliba i Böhm, Robert Goebbels, Lisbeth Grönfeldt Bergman, Pierre Jonckheer, Othmar Karas, Alain Lipietz, Astrid Lulling, Jules Maaten (Karin Riis-Jørgensenin puolesta), Thomas Mann (Brice Hortefeux'n puolesta), Miquel Mayol i Raynal, Fernando Pérez Royo, John Purvis (Piia-Noora Kaupin puolesta), Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Olle Schmidt, Charles Tannock, Marianne L.P. Thyssen, Ieke van den Burg (Helena Torres Marquesin puolesta), Theresa Villiers ja Karl von Wogau.

LYHYET PERUSTELUT

Laekenissa kokoontuva Eurooppa-neuvosto hyväksyy julistuksen, joka valmistaa tietä uudelle hallitustenväliselle konferenssille (HVK). Tässä yhteydessä pitäisi olla mahdollista uudistaa EY:n perustamissopimusta niin, että Euroopan unionin talous- ja rahapolitiikka tulee yhtenäisemmäksi ja johdonmukaisemmaksi. Euroopan parlamentti voi tuoda oman merkittävän panoksensa tähän työhön. Valmistelija pyytää ottamaan huomioon seuraavat näkökohdat.

Rahoituspalvelut

Lamfalussyn ryhmän ehdotusten mukainen rahoituspalvelujen toimintasuunnitelman pikainen täytäntöönpano on osoittautunut ilmeisen vaikeaksi. Lamfalussyn ryhmä oli oikeassa siinä, että rahoituspalveluja koskevan lainsäädäntövallan delegoiminen on ratkaisevan tärkeää, jotta poliittiset päättäjät voivat reagoida nopeasti muuttuviin markkinoihin ja uudistuksiin. Nykyiset perussopimukset, toimielinten väliset sopimukset tai niin sanotut komitologiapäätökset eivät ole tarpeeksi kattavia tilanteessa, jossa Euroopan parlamenttia toisena lainsäätäjänä pyydetään siirtämään toimivaltaansa. Parlamentin on vaikea luopua yhteispäätösmenettelyn mukaisesta toimivallastaan, jos se ei voi turvautua johonkin "uudelleen käsittelymenettelyyn" (call back procedure) siinä tapauksessa, että Euroopan arvopaperikomitea ja Euroopan arvopaperimarkkinavalvojien komitea ylittävät valtuutensa tai jos ne eivät noudata sovittuja avoimuuteen liittyviä menettelyjä.

Seuraavan HVK:n on selkeytettävä kiireellisesti primaarilainsäädännön ja johdetun lainsäädännön ero: poliittiset periaatteet vahvistetaan primaarilainsäädännössä ja täytäntöönpanotoimet sisältyvät johdettuun lainsäädäntöön, ja niihin kuuluu myös sitova uudelleen käsittelymekanismi, joka mahdollistaa Euroopan parlamentin väliintulon. Sekä parlamentin että neuvoston on voitava kyseenalaistaa päätöksen hyväksyminen täysin samansuuntaisesti joko sillä perusteella, että kyseinen täytäntöönpanotoimi ei ole lainsäätäjien tarkoituksen mukainen tai että asianomainen toimivaltainen komitea ei ole noudattanut asianmukaisesti sovittuja menettelyjä. Parlamentin olisi pyydettävä tätä uudelleen käsittelymenettelyä koskevan kysymyksen ottamista vuonna 2004 kokoontuvan HVK:n esityslistalle.

Talouspolitiikka (99 artikla)

Perustamissopimuksen 98 artiklan mukaan "jäsenvaltiot harjoittavat talouspolitiikkaansa niin, että ne myötävaikuttavat ... yhteisön tavoitteiden toteuttamiseen". 99 artiklassa käsitellään talouspolitiikan yhteensovittamista talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen avulla (99 artiklan 2 kohta) ja EMU:n monenvälistä valvontamenettelyä (99 artiklan 5 kohta). Parlamentti ei osallistu lainkaan talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen laatimiseen ja hyväksymiseen. Nykyisen perustamissopimuksen mukaisesti neuvosto hyväksyy talouspolitiikan laajat suuntaviivat määräenemmistöllä ja antaa vasta sitten tiedon päätöksestään Euroopan parlamentille. Valmistelija katsoo, että tämä käytäntö olisi muutettava siten, että parlamenttia kuullaan virallisesti *ennen* neuvoston suosituksen hyväksymistä. Kun kyse on talouspolitiikan monenvälisestä valvonnasta, neuvosto voi päättää määräenemmistöllä yksittäisten jäsenvaltioiden julkisia menoja koskevien suositusten laatimisesta, mistä parlamentti saa jälleen tiedon vasta jälkeinpäin. Valvontaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt hyväksytään yhteistoimintamenettelyllä, mutta sen sijaan olisi käytettävä yhteispäätösmenettelyä.

Euroopan parlamentin olisi saatava enemmän sananvaltaa kilpailupolitiikassa

Parlamentin roolia kilpailupolitiikassa on vahvistettava. Nykyisen perustamissopimuksen mukaisesti neuvosto antaa määräenemmistöllä säännökset, jotka koskevat kilpailupolitiikan uudistamista (83 artikla) ja valtion tukia koskevien sääntöjen (89 artikla) tarkistamista – se on ainoastaan kuullut parlamenttia asiasta. Tämä käytäntö ei ole tyydyttävä demokratian kannalta, koska näin ollen kyseiset säännökset saatetaan hyväksyä neuvostossa jonkin jäsenvaltion äänen vastaisesti mutta ilman niitä lisätakeita, mitä Euroopan parlamentin hyväksymisen edellyttäminen merkitsisi. Tämä käytäntö olisi muutettava niin, että yhteispäätösmenettelyä sovelletaan tähän asiaan samoin kuin kaikkiin muihin asioihin, joista neuvosto päättää määräenemmistöllä.

EKP:n vastuu

Euroopan keskuspankin demokraattisen vastuun korostamiseksi Euroopan parlamentissa olisi järjestettävä virallisia kuulemisia EKP:n neuvoston jäsenten ja etenkin sen puheenjohtajan nimitysten vahvistamisesta ennen niiden lopullista hyväksymistä. Euroopan parlamentilla olisi oltava oikeus hyväksyä tai hylätä kaikki nämä nimitykset samoin kuin EU:n komission nimitykset.

Laajentuminen

Laajentumista ajatellen HVK:n olisi muutettava perussopimuksia, jotta EKP:n neuvoston äänen painotusta voidaan muuttaa. Kaikilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla olisi edelleen oikeus osallistua neuvoston kokouksiin, mutta äänioikeutettujen jäsenten määrä olisi rajoitettava kahteentoista (kuusi johtokunnan jäsentä ja kuusi kansallisten keskuspankkien pääjohtajaa). Äänioikeutettujen jäsenten valitsemiseksi jäsenvaltiot olisi jaettava samankokoisiin vaalipiireihin samoin kuin Kansainvälinen valuuttarahasto on tehnyt.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat osat päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. toivoo, että Laekenin Eurooppa-neuvosto laajentaa esityslistaa unionin tulevilla uudistumisella Nizzan sopimukseen liitetystä julistuksessa nro 23 määritellyllä tavalla sisällyttääkseen siihen talous- ja rahaliiton syventämiskysymyksen;
2. ottaa huomioon, etteivät perussopimukset, toimielinten väliset sopimukset eivätkä komitologiapäätökset riitä kattamaan tilanteita, joissa Euroopan parlamenttia pyydetään toisena lainsäätäjänä useissa arkaluontoisissa kysymyksissä siirtämään toimivaltaansa komissiolle, jota avustaa arvopaperikomitea Lamfalussyn ryhmän ehdotusten mukaisesti; katsoo, ettei parlamentti voi siirtää pysyvästi toimivaltaansa, ellei sen ole mahdollista turvautua johonkin demokraattisen valvonnan välineeseen, kuten "uudelleen käsittelymenettelyyn" (call back procedure), jonka avulla se voisi estää sellaisten toimien toteuttaminen, jotka eivät ole primaarilainsäädännön mukaisia

(ultra vires) ja jotka on hyväksytty sovittuja kuulemista ja avoimuutta koskevia menettelyjä noudattamatta;

3. kehottaa seuraavaa hallitustenvälistä konferenssia tekemään selkeän eron primaarilainsäädännön ja johdetun lainsäädännön välillä niin, että poliittiset periaatteet ja olennaiset säädökset vahvistetaan primaarilainsäädännössä, kun taas täytäntöönpanomääräykset kuuluvat johdetun lainsäädännön alaan, sekä sisällyttämään tarkistettuun perustamissopimukseen velvoittavan uudelleen käsittelymekanismin, jonka avulla sekä parlamentin että neuvoston on yhdessä lainsäätäjinä mahdollista valvoa tehokkaasti demokratian toteutumista;
4. vaatii yhteispäätösmenttelyn laajentamista kaikille talous-, kilpailu- ja verolainsäädännön aloille ja kehottaa toistamiseen vähentämään kilpailupolitiikkaan liittyvää demokratiavajetta niin, että yhteispäätösmenttely ulotetaan koskemaan myös lainsäädäntötoimia, joista neuvosto päättää määräenemmistöllä, etenkin kun kyse on kilpailupolitiikan (83 artikla) uudistamisesta ja valtioneuvostoa koskevien sääntöjen tarkistamisesta (89 artikla); korostaa, että on välttämätöntä ulottaa yhteispäätösmenttely koskemaan kilpailulainsäädäntöä, joka tällä hetkellä kuuluu yksinomaan komission toimivallan piiriin;
5. ehdottaa, että Euroopan keskuspankin demokraattisen vastuun korostamiseksi Euroopan parlamentissa on järjestettävä virallisia kuulemisia EKP:n neuvoston jäsenten ja etenkin sen puheenjohtajan nimityksistä ennen niiden vahvistamista; katsoo, että parlamentille on annettava oikeus hyväksyä tai hylätä kaikki nämä nimitykset samoin kuin komission nimitykset;
6. katsoo, että taloudellisen vakauden tavoite euroalueella olisi sisällytettävä EKP:n poliittisiin tavoitteisiin;
7. katsoo, että laajentumista ajatellen perustamissopimusta olisi muutettava niin, että Euroopan keskuspankin neuvoston äänen painotusta voidaan muuttaa; katsoo, että kaikilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla olisi oltava oikeus osallistua neuvoston kokouksiin, mutta äänioikeutettujen jäsenten määrä olisi rajoitettava kahteentoista (kuusi johtokunnan jäsentä ja kuusi kansallisten keskuspankkien pääjohtajaa) ja että äänioikeutettujen jäsenten valitsemiseksi jäsenvaltiot olisi jaettava vaalipiireihin, kuten Kansainvälinen valuuttarahasto on tehnyt;
8. katsoo, että talouspolitiikan yhteensovittamista koskevaa menettelyä (99 artikla) olisi muutettava niin, että talouspolitiikan suuntaviivoista päätetään komission ehdotuksesta ja että Euroopan parlamentin tarkistuksiin on löydettävä yhteinen kanta ja että nykyisen yhteistoimintamenettelyn sijaan käytetään yhteispäätösmenttelyä talouspolitiikan monenvälistä valvontaa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen hyväksymisessä.

11. lokakuuta 2001

OIKEUDELLISTEN JA SISÄMARKKINA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle

Laekenin Eurooppa-neuvosto ja Euroopan unionin tulevaisuus
(INI(2001) 2180)

Valmistelija: Willy C.E.H. De Clercq

ASIAN KÄSITTELY

Oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunta nimitti 21. maaliskuuta 2001 pitämässään kokouksessa valmistelijaksi Willy C.E.H. De Clercqin.

Valiokunta käsittelee lausuntoluonnosta 10. syyskuuta ja 11. lokakuuta 2001 pitämässään kokouksissa.

Viimeksi mainitussa kokouksessa valiokunta hyväksyi seuraavat johtopäätökset äänin 26 puolesta ja 1 vastaan.

Äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Ana Palacio Vallelersundi (puheenjohtaja), Ward Beysen (varapuheenjohtaja), Willy C.E.H. De Clercq (valmistelija), Paolo Bartolozzi, Luis Berenguer Fuster, Charlotte Cederschiöld, Bert Doorn, Raina A. Mercedes Echerer, Enrico Ferri, Marie-Françoise Garaud, Evelyne Gebhardt, Fiorella Ghilardotti (Arlene McCarthyn puolesta), Neena Gill (Carlos Candalin puolesta työjärjestyksen 153 artiklan 2 kohdan mukaisesti), Françoise Grossetête, Gerhard Hager, Heidi Anneli Hautala, Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Neil MacCormick, Luís Marinho, Manuel Medina Ortega, Angelika Niebler, Ria G.H.C. Oomen-Ruijten, Fernando Pérez Royo (Enrico Bosellin puolesta), Helle Thorning-Schmidt (Willi Rothleyn puolesta), Joachim Wurmeling ja Stefano Zappalà.

LYHYET PERUSTELUT

1. Euroopan parlamentti on jo hyväksynyt alustavan yleisarvion Nizzan sopimuksesta. Nyt on siis arvioitava tehtyjä muutoksia valiokunnan toimivaltaan kuuluvalla alalla sekä sovittava tulevasta suunnasta heti, kun uutta vuoden 2004 hallitustenvälistä konferenssia (HVK) suunnitellaan.

Tehtyjen muutosten arviointi

2. Oikeudellisten asioiden valiokunta antaa tunnustusta Nizzan sopimuksen merkittävälle saavutuksille, etenkin seuraaville tuomioistuinjärjestelmän toimintaan tehdyille parannuksille:
  - parlamentilla on oikeus esittää kanne yhteisön tuomioistuimessa erityistä etuaan todistamatta (muutettu 230 artikla) ja pyytää yhteisön tuomioistuimen lausunto siitä, onko kansainvälinen sopimus sopusoinnussa perustamissopimuksen kanssa (muutettu EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 6 kohta),
  - vastaisuudessa voidaan perustaa lainkäyttölautakuntia, joiden tehtävänä on ratkaista ensimmäisenä oikeusasteena tietynlaiset erityisasioissa nostetut kanteet; niiden päätöksiin voidaan hakea muutosta yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta (EY:n perustamissopimuksen 225 a artikla),
  - yhteisön tuomioistuin kokoontuu vastaisuudessa periaatteessa jaostoissa tai suuressa jaostossa (EY:n perustamissopimuksen 221 artikla) eikä enää välttämättä täysistunnossa (kuten oikeudellisten asioiden valiokunnan lausunnossa ehdotettiin),
  - yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan kumoamis-, laiminlyönti- ja vahingonkorvauskanteet (225 artiklan 1 kohta); yhteisön tuomioistuimen, yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja lainkäyttölautakuntien toimivallan jakautumisesta määrätään perussäännössä; lisäksi yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan tiettyjä ennakkoratkaisupyynnöitä,
  - vaikka yhteisön tuomioistuin ei voikaan päättää täysin itsenäisesti työjärjestyksestään, kuten oikeudellisten asioiden valiokunta ehdotti, työjärjestykselle tarvitaan vastaisuudessa pelkästään neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyminen (muutettu 223 artikla, sama määräys toistetaan muutetussa 224 artiklassa yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen osalta).
3. Oikeudellisten asioiden valiokunta pahoittelee kuitenkin sitä, että
  - tuomarit ja julkisasiamiehet nimitetään edelleen jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen sijaan, että neuvosto nimittäisi heidät saatuaan Euroopan parlamentilta puoltavan lausunnon, kuten oikeudellisten asioiden valiokunnan lausunnossa ehdotettiin,
  - yhteisön tuomioistuimen perussäännön muuttaminen edellyttää edelleen neuvoston yksimielisyyttä,

- alemman oikeusasteen tuomioistuimet eivät voi esittää yhteisön tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä IV osastoon kuuluvissa asioissa.
- 4. Jäsenten ohjesäännön olisi oltava Euroopan parlamentin yksinoikeus. Tätä periaatetta ei täysin tunnusteta Nizzan sopimuksessa, mutta sen mukaan neuvosto antaa suostumuksen määräenemmistöllä (EY:n perustamissopimuksen 90 artikla).
- 5. Vaikka yhteispäätösmenettelyn soveltamisalaa on laajennettu, verotuksen alalla ja sosiaaliasioissa, jotka ovat sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan välttämätön seuraus, ei ole edistytty lainkaan.

Tulevaisuuden näkymät

- 6. Nizzan sopimuksen tulevaisuus on avoin, mutta uusi HVK alkaa vuonna 2004 (vrt. julistus unionin tulevaisuudesta (nro 23)). Näin ollen oikeudellisten asioiden valiokunnan olisi pyrittävä aloittamaan tulevaisuutta koskeva keskustelu Nizzan tulosten arvioinnin lisäksi.
- 7. Nizzan sopimuksessa tuomioistuinjärjestelmän toimivuuteen tehdyt parannukset olisi säilytettävä silläkin uhalla, että ne tulisivat tarvittaessa voimaan yksitellen. Niitä olisi lisäksi lujitettava ja täydennettävä vuoden 2004 HVK:ssa seuraavin uudistuksin:
  - Euroopan syyttäviviranomaisen perustaminen,
  - yhteisön tuomioistuimen ja yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeus päättää itsenäisesti työjärjestyksestään,
  - yhteisön tuomioistuimen perussääntöä koskevien päätösten tekeminen määräenemmistöllä,
  - oikeussuojakeinoja koskevien, yleisistä säädöksistä poikkeavien IV osaston määräysten poistaminen.
- 8. Yhteisön tuomioistuimesta olisi tultava selkeästi perussopimukseen liittyviä asioita käsittelevä tuomioistuimen, jota ilman laajentumisen jälkeen entistä heterogeenisempi unioni ei voisi tulla toimeen. Tämä edellyttää, että
  - perusoikeuskirja sisällytetään perussopimukseen ja että nimenomaan yhteisön tuomioistuin vastaa siitä,
  - tarkastellaan mahdollisuuksia helpottaa Euroopan kansalaisten oikeutta saada asia tuomioistuimen käsiteltäväksi, kun on kyse heidän etujensa suojelemisesta,
  - yhteisön, kansallisen ja alueellisen tason vallanjako määritellään perussopimuksessa ja että tuomioistuin vastaa sen noudattamisesta.
- 9. Yhteisön oikeuden asianmukainen täytäntöönpano on tärkeää taata paremmin tulevaisuudessa. Valiokunta ehdotti edellisessä lausunnossa, että komissio voisi todeta

suoraan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen päätöksellä, jota vastaan voitaisiin tietenkin nostaa kumoamiskanne. Tämän ajatuksen puolesta on tehtävä töitä tarmokkaasti ja tarkasteltava, kuinka voidaan mennä vielä pidemmälle.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat osat päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. katsoo, että Nizzan sopimus sisältää yhteisön tuomioistuinjärjestelmää koskevia merkittäviä parannuksia, joita pitää lujittaa sopimuksen nopealla ratifiointilla; pitää tarpeellisena, jos Nizzan sopimuksen ratifiointi epäonnistuu, että varmistetaan sopimukseen sisältyvien, yhteisön tuomioistuinjärjestelmän toimivuutta koskevien merkittävien uudistusten erillinen voimaantulo, ja toivoo, että joka tapauksessa tätä tuomioistuinjärjestelmää täydennettäisiin tehokkaasti vuoden 2004 hallitustenvälisessä konferenssissa;
2. toivoo että Euroopan parlamentin jäsenten ohjesäännön laatimisprosessi saatetaan päätökseen ennen vuoden 2004 hallitusten välistä konferenssia, sitä varten ei tarvitse odottaa Nizzan sopimuksen ratifiointia; katsoo, että Euroopan parlamentilla olisi oltava tulevaisuudessa itsenäinen päätösvalta tässä asiassa ja että Nizzan sopimuksessa vaadittu yksimielisyys (190–195 artikla) jäsenten verotuskysymyksessä ei ole perusteltu;
3. katsoo, että Euroopan yhteisön tuomioistuimella olisi oltava tulevaisuudessa todellisen Euroopan unionin perustuslaillisen tuomioistuimen asema ja sen tehtävänä olisi varmistaa perusoikeuksien kunnioittaminen;
4. korostaa laajentumisen edellyttävän toimintakykyisen Euroopan unionin kannalta, että neuvoston määräenemmistöäänestykset ja yhteispäätösmenettelyt tehtäisiin järjestelmällisiksi, mukaan lukien verotusala ja sosiaaliasiat, jotka ovat sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan välttämätön seuraus;
5. pitää välttämättömänä, että yhteisön oikeuden asianmukainen täytäntöönpano taataan paremmin; ehdottaa tässä tarkoituksessa, että jos muuta laillista tai hallinnollista keinoa ei ole käytettävissä, komissio voisi todeta suoraan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen päätöksellä, jota vastaan voitaisiin tietenkin nostaa kumoamiskanne.